

Aan het Bestuur van de VNG

Ter attentie van Mevrouw Jorritsma

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

Betreft: Motie Ondersteuning Standaardisatie Uitvoeringsprocessen

voor BALV 17 november 2014

Gemeente Zaanstad namens gemeenten Zwolle, Leeuwarden, Amersfoort, Haarlemmermeer, Rotterdam, Utrecht, Enschede en Apeldoorn

Overwegende dat:

1. Standaardisatie van administratieve gemeentelijke uitvoeringsprocessen helpt om de taken in het sociaal domein efficiënt en doelmatig uit te voeren, om de administratieve lasten van gemeenten te verlagen en de complexiteit van de uitvoering te reduceren;
2. Het realiseren en implementeren van deze standaarden primair de verantwoordelijkheid is van de gemeenten, maar dat het Rijk er vanuit haar stelselverantwoordelijkheid óók belang bij heeft;
3. Centrale coördinatie nodig is om standaardisatie in de gemeentelijke uitvoeringsprocessen tot stand te brengen;
4. Per 1 januari 2015 voor veel gemeenten de transitie in het sociaal domein nog niet is afgerond, waardoor ondersteuning van gemeenten nodig blijft, terwijl de bestaande ondersteuning vanuit het VISD-programma per 1 januari ophoudt;
5. Voor een aantal uitvoeringsprocessen landelijke afspraken zijn gemaakt, waarbij het gaat om de volgende processen:
 - a) inning van de eigen bijdrage Wmo en ouderbijdrage Jeugd (door het CAK),
 - b) toeleiding naar het gedwongen kader jeugd (aansluiting op de CORV)
6. Op onderdelen landelijke afspraken wenselijk zijn, waarbij het gaat om afspraken over:
 - één gemeentelijke beleidsmonitor sociaal domein
 - landelijke kaders voor privacybescherming en informatiebeveiliging in het sociaal domein,
 - landelijke standaarden voor de digitale informatievoorziening naar burgers
7. Het afgelopen jaar door gemeenten (onder meer living labs) veel ervaring is opgedaan met pilots en het generiek maken van praktijkervaringen, en dat het wenselijk is in 2015 deze aanpak met bestaande en nieuwe pilots voort te zetten.

Draagt het VNG bestuur op:

1. Zorg te dragen voor realisatie van de complete versie van de informatievoorziening sociaal domein (vISD 2.0)
2. Zorg te dragen dat het Rijk, gezien de aard van de opdrachten die onder de systeemverantwoordelijkheid van de ministeries vallen, € 5 miljoen bijdraagt aan de realisatie
3. Zorg te dragen, dat de resterende kosten, € 4 miljoen, gedekt worden uit een eenmalige uitname uit het gemeentefonds in 2015
4. Zorg te dragen dat er in het voorjaar van 2015 een voorstel ligt voor structurele inbeddeling en financiering van het programma

Gemeente Zaanstad

A handwritten signature in black ink, enclosed in a hand-drawn oval. The signature is stylized and appears to read 'J. Olthof'.

Jeroen Olthof

Wethouder Jeugd & Zorg

Voorzitter Sociale Pijler G32

Geacht bestuur,

Binnen onze vereniging en in onze gemeenten zijn we volop bezig met de implementatie van de drie grote decentralisaties. De inhoudelijke voorbereidingen vragen veel van gemeenten. Van integrale dienstverlening tot het vormgeven van samenwerking op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Om de taken in het sociaal domein goed uit te kunnen voeren moeten alle gemeenten hun administratie en informatievoorziening op orde hebben. Alleen met de juiste gegevens en voorzieningen kan een wijkteam werken, kunnen inwoners geïnformeerd worden en wordt de bescherming van hun privacy goed geregeld. Ook standaarden zijn onmisbaar om de declaraties en de verantwoording vanuit de hulpaanbieders efficiënt en betrouwbaar te kunnen verwerken.

De gemeentelijke informatievoorziening in het sociaal domein is complex. Enerzijds vanwege de vele relaties met aanbieders en uitvoeringsorganen. Anderzijds vanwege de landelijke eisen die worden gesteld, voortvloeiend uit de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Participatiewet.

In de Bijzondere Algemene Ledenvergadering (BALV) van november 2013 hebben de gemeenten hiervoor ingestemd met de start van het programma Informatievoorziening Sociaal Domein (vISD). Dit VNG programma heeft het afgelopen jaar de gemeenten ondersteund bij het inrichten van hun informatievoorziening.

Informatie en ICT als noodzakelijke randvoorwaarde voor zorg én besparingen

U als bestuur van de VNG stelt voor om de ondersteuning op de informatievoorziening (vISD) per 1 januari op te houden tot de volgende ALV (in juni) en de focus te verleggen naar alleen het adaptieve onderhoud en het beheer van de in 2014 gerealiseerde knooppuntdiensten te dekken vanuit het gemeentefonds, zoals voorgesteld in de stukken voor de BALV van 17 november.

De knooppuntdiensten zijn noodzakelijk, echter maar één van de benodigde onderdelen van de gemeentelijke informatievoorziening in het sociaal domein. De rol van informatievoorziening is een noodzakelijke voorwaarde voor een goede uitvoering in het sociaal domein, en het is een belangrijk instrument om de bezuinigingsopgave te kunnen realiseren.

Dit alles kan alleen als gemeenten regionaal en collectief samenwerken. Op alle fronten zijn hiervoor stappen gezet. Gemeenten, in het bijzonder de living labs, ministeries, de VNG en ketenpartners hebben in een hoog tempo gewerkt aan de transitieopgaven. Maar we beginnen pas. Veel gemeenten kiezen in eerste instantie voor 'transitieproof', wat betekent dat deze gemeenten juist in 2015 nog ondersteuning nodig hebben. Zeker als er nieuwe knelpunten ontstaan, wat absoluut gebeurt bij zo'n grote operatie.

Breder handelingsperspectief is nodig

In uw voorstel dat voorligt in de BALV van 19 november ligt de focus op de realisatie van de knooppuntdiensten: een onderdeel van de totale uitdaging die er ligt voor gemeenten. In 2015 is juist een samenhangende aanpak nodig om de ontwikkelde kennis en instrumenten en voorzieningen vanuit vISD te laten renderen. De belangrijkste activiteiten voor 2015 zijn volgens ons:

1. De landelijke normen en instrumenten voor privacybescherming en informatiebeveiliging collectief verder ontwikkelen.
2. Gemeentebesturen in staat stellen te sturen, te monitoren en te verantwoorden op de transformatie in het sociaal domein.
3. Complexiteit én kosten binnen gemeenten te reduceren, door krachten te bundelen om zo collectief voorzieningen en gebruik van standaarden te realiseren.
4. Juist in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk zelf vindt verdere ontwikkeling het beste plaats en wordt het eigenaarschap van gemeenten versterkt.

Wat gaat er mis als we het niet doen

Om meerdere redenen is het cruciaal om als gemeenten samen verder op te trekken:

1. Alleen als we als gemeenten samenwerken aan standaardisatie van administratieve processen in de bedrijfsvoering, kunnen we een onnodige toename van de uitvoeringskosten voorkomen. Daarnaast wordt vanuit de gezamenlijke aanpak rondom informatie en ICT een fundament gelegd voor een gemeentelijke bedrijfsvoering nieuwe stijl: innovatief, waar mogelijk collectief en flexibel reagerend op veranderde omstandigheden.
2. Elke gemeente worstelt met het probleem dat de brug tussen beleid en implementatie soms te groot is. De essentie van dit probleem zit niet in de techniek, maar in hoe de processen, rollen en verantwoordelijkheden geregeld moeten worden. De gezamenlijke aanpak van het programma vISD faciliteert juist deze uitdaging.
3. De decentralisaties blijken een “carrier” voor vernieuwing. Zonder nieuwe vormen van samenwerking met marktpartijen als innovatiepartners, blijven kansen onbenut en wordt het opdrachtgeverschap van gemeenten niet versterkt. De bestuurlijke kracht van de VNG, de uitvoeringskracht van de grotere gemeenten en de operationele kracht van KING om juist ook de kleinere gemeenten te helpen, bieden een unieke combinatie voor een gezamenlijke aanpak voor deze transformatie.

4. Privacy en informatiebeveiliging kan alleen worden gewaarborgd vanuit een gezamenlijke aanpak. Voorkomen moet worden dat gemeenten onnodig divers, niet transparant en los van elkaar afwegingen en noodzaak vaststellen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens.

Naar een gezamenlijk voorstel?

Gezien de urgentie van de ondersteuning op de informatievoorziening begin 2015 stelt de G32 u voor gezamenlijk op te trekken om het programma toch doorgang te laten vinden in de eerste helft van het jaar. Bureau VNG heeft een raming gemaakt voor het uitvoeren van de meest cruciale activiteiten. Dit bedrag komt neer op € 10,2 miljoen eenmalig (inclusief BTW). Grofweg zou € 5 miljoen door het Rijk betaald moeten worden, gezien de aard van de opdrachten die onder de systeemverantwoordelijkheid van de ministeries vallen. Wij verzoeken u om samen met ons met de desbetreffende ministeries in overleg te treden.

Dan resteert nog ca. € 5,2 miljoen. Dit bedrag komt neer op € 0,30 per inwoner. Een bedrag vanuit King zelf lijkt mogelijk. Dan blijft er circa € 4 miljoen over.

Voorgesteld wordt dit bedrag te dekken uit een eenmalige uitname uit het gemeentefonds in 2015. Dit om ingewikkelde en tijdrovende processen via verrekening te voorkomen. In het voorjaar van 2015 kan dan een voorstel komen voor structurele financiering van het programma.

Deze investering bespaart gemeenten een veelvoud aan kosten, omdat veel van de in vISD 2.0 te ontwikkelen zaken hoe dan ook moeten worden ontwikkeld. Gebeurt dat niet landelijk, dan moet het lokaal/regionaal. In de bijlage treft u een raming inclusief dekkingsvoorstel aan.